

İDARE MERKEZİ
ANKARA, İstanbul Caddesi
Maarif Eminliği yanında

İSTANBUL BÜROSU
İstanbul, Ankara Caddesi
No — 87

HAYAT

Fiati her yerde 15 kuruş
seneligi, posta ile 7,5 Türk Lirası
(Ecnebi Memlekettlere 7,5 Dollar)

Abona ve ilan için İstanbul
bürosuna muracaat edilir
Yazı işlerinin mercii Ankara
merkezidir

Hayata, daima hayata.. Dünyaya daha çok hayat katalım!

— NIETZSCHE —

Cilt: V

Ankara , 10 Kânunsani , 1929

Sayı: 111

İstiklâl Mücadelesi Hatıraları

Merhum Necati Beyin, Hayat'ta intişar eden bu yazıları mert ve vatanperver bir ruhun tahassüslerini ne güzel ifade ediyor. Edebî kıymeti itibarile de pek kuvvetli olan bu hatırlardan birtanesini dercediyoruz.

İnebolu

İnebolu'ya iki güzel yoldan girilir: biri isyan taşıyan taşkın ruhlu Karadenizden, gürültülü dalgalar içinde, korku ve heyecanla.. Diğeri yeşil, sık ormanlar içinden, hayata kavuşmuş bir hasta gibi neş'eli ve ümitli... Ovakıt İnebolu sahili ruha sevimli bir nekahetgâh olur.

Birincisinde İnebolu sahiline, ikincisinde dağlardan, ağaçlıklardan inerek, denizlere, sulara karışmaktan mütevellit bir hazla yine aynı sahile inersiniz. İnsanı aynı noktaya kavuşturan bu iki yolun hasıl ettiği tesir ne kadar başkadır! Her iki suretle visal, ruhlarda bu memlekete dair bir aşk ve alâka yaratır. Hırçın ve çetin dalgalara açık bu bin haneli şehrin bir hilâl güzelliğiyle Karadeniz kenarında yüksek ve yeşil ormanlı tepelerin altında görünüşü okadar güzeldir ki... Bahar ve güzellik sanki semalardan ve dağlardan süzüle süzüle bu şehrin bahçelerine ve evlerine girmiştir. Deniz gürültüsü ve azemetli sesi, ormanların öğultular doğuran varlığı, ırmakların hazin manzaraları ve narin tepeler, insanın ruhunda, birbirine zıt, fakaf hepsi güzel, bir çok hisler haşrüneşreder.

Bahar ve güzellik diyarı... İnsan burada yaşayanların her zaman mes'ut ve memnun olduğuna ilk görüşte kani

olur. Denizden kahramanlık tepelerden şiir dersi alan, elbet yeis ve ızdırabı yener ve zevki icat eder.

Fakat ne yazık, son senelerde bu şen diyarın içinde gamsız bir ev, üzüntüsüz bir insan kalmadı. Seneler var ki Karadenizin bir ucundan kopan kahr ve felâket kuvvetleri bu temiz ve şirin kasabanın içinde matem doğuran yabancı bir vapur sesi, sahilde ninni söyleyen genç ana kalplerine, tezkâhında çalışan dinç baba ruhlarına ve mektepte okuyan çocuklara ölüm ve haşyet dağıtarak dağlara aksetti ve burada gülen ne varsa ovahşi seslerin karşısında soldu. Her yeşil ağaç dalındaki bülbüller artık ötmez oldu ve düşman gemilerinden yükselen baykuş sesi işitildiği günden beri kızlar, kadınlar hasta düştü.

Topsuz, tüfeksiz memleketler kenarında asüde ve müsterih uyuyan insanlara belâ kesilen Avrupanın şımarık piçi başını sahillere çarptıkça, her yavru beşiğinden koparılarak dağlara kaçırılmış, onun şeametinden emin olmak için günlerce, haftalarca taş diplerinde, ağaç kovuklarında barındırılmıştı.

Memlekette ki huzur, kendisine gülle atan Yunan toplarının gürültüsüyle havalandı ve bu gürültü dağları aşarak,

vadileri atlıyarak mukaddes ülkenin içerlerinde bitmez tükenmez bir kin ve infial uyandırdı.

İneboludaki saadet ve neş'eyi öldüren düşman topu nasıl ve ne hakla ateşleniyordu? Gayrimüstahkem bir memleket içinde yaşayan masumlar neden daha feci bir tarzda öldürülüyordu? Her kırmızı - beyazın, her sivri minarenin ölümünü isteyen bu ihtirası ona kimler vermişti?

Belki bugün bu mukadder suallere zaf eseri diyecekler bulunur, belki sen de o kudrete malik olursan sen de yaparsın diyenler olur.

Fakat ezeliyete kadar kök salan bir tarih içinde türkün kahraman ruhu hiç bir zaman böyle zelil bir surette tecelli etmemiştir.

Yarinki mev'ut zaferimizde de bütün bu gayzı ve nefret hislerini unutarak af ve müsamahanın yeni bir şeklini göstermemiz de muhakkaktır. Türk acaba hangi zaferinde kolu bağlı esirlerini kurban etti?

Ey türk, sende Allahtan gelen bir hassa var!..

1338 : İnebolu
MUSTAFA NECATİ